



AZ-1033 Bakı, A.M.Cümə küçəsi 1C, mən.7  
Tel:(+99412) 5117808; Mob:(+99450) 2101357

VOEN: 1300539751  
E-mail: azeriaudit@mail.ru

7 apm., 1C A.M.Cuma St, Bakı AZ-1033  
Tel:(+99412) 5117808 Mob: (+99450) 2101357

## Müstəqil Auditorun Konsolidə Edilmiş Müsbət Hesabatı

### Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-yə

#### *Rəy*

Biz, Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin (bundan sonra "Cəmiyyət" adlandırılacaq) 31 dekabr 2020-ci il tarixə bitən il üzrə Mühasibat balansından, Mənfəət və zərər haqqında Konsolidə Edilmiş Hesabatından, Kapitalda dəyişikliklər haqqında Konsolidə Edilmiş Hesabatından, Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında Konsolidə Edilmiş hesabatdan və uçot siyəsətinə xülasəsinin və digər izahedici qeydlərindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, qoşma maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

#### *Rəy üçün əsaslar*

Biz auditi Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "maliyyə hesabatlarının auditü üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Peşəkar Mühasiblərin Etika Məcəlləsinin" (IESBA) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi IESBA məcəlləsinin tələblərinə uyğun yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

#### *Fəaliyyətin fasıləsizliyinə dair əhəmiyyətli qeyri-müəyyənlik*

Biz diqqəti Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına dair izahedici qeydlərində olan koronavirus infeksiyasının yayılması şəraitində və bunun iqtisadi nəticələri ilə

bağlı şirkətin fəaliyyətinin davam etdirilməsinə dair qeyri-müəyyənlik faktorlarına yönəltmək istərdik. İzaedici qeydlərdə hazırlı şəraitdə Cəmiyyətin öz fəaliyyətinin fasiləsizliyini təmin etmək sahəsində əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olması göstərilmişdir. Bu şəraitlə əlaqədar biz öz mülahizələrimizə dəyişikliklər etməmişik.

### ***Konsolidə Edilmiş Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti***

Rəhbərlik bu Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyası tərəfindən 25 dekabr 2018-ci il tarixli Q-13 nömrəli Qərarı ilə təsdiqlənmiş "İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları"na uyğun olaraq hazırlanmasına və ədalətli şəkildə təqdim edilməsinə cavabdehdir. Bu cavabdehliyi Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması və ədalətli təqdim edilməsi zamanı qəsdən və ya xəta nəticəsində yaranan əhəmiyyətli səhvlərin yaranmaması üçün daxili nəzarətin təşkili, tətbiqi və saxlanması; uyğun uçot siyasetinin və şəraitə uyğun olaraq müvafiq mühasibat qiymətləndirmələrinin tətbiq edilməsi daxildir.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

### ***Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti***

Bizim məsuliyyətimiz audit yoxlamasına əsasən bu Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları üzrə rəy ifadə etməkdir. Biz öz audit yoxlamamızı Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq həyata keçirmişik. Bu standartlar etik tələblərə riayət etməyi və Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərin olmamasından əmin olmaq üçün auditi planlaşdırmağı və yerinə yetirməyi tələb edir.

Auditə Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatlarında açıqlanan məbləğlərə dair audit sübutlarının əldə edilməsi üçün prosedurlarının işlənib hazırlanması daxildir. Bu prosedurlar qəsdən və ya xəta nəticəsində yaranan əhəmiyyətli səhvlər üzrə risklərin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla bizim mühakiməmizə əsasən seçilmişdir. Bu qiymətləndirmələri həyata keçirərkən biz belə hesab edirik ki, daxili nəzarət Cəmiyyətin Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması və ədalətli təqdim olunması sisteminə uyğundur.

Burada məqsəd Cəmiyyətin daxili nəzarətinin səmərəliliyi üzrə rəy ifadə etmək deyil, şəraitə uyğun olaraq audit proseduralarının işlənib hazırlanmasıdır. Auditə həmçinin, istifadə edilmiş mühasibat prinsiplerinin doğruluğunu və menecment qiymətləndirmələrinin, eyni zamanda Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatlarının ədalətliliyinin qiymətləndirilməsi daxildir. Biz inanırıq ki, əldə etdiyimiz audit sübutları audit rəyini formalaşdırmaq üçün kifayətdir və uyğundur.

### **Audit Hesabatı**

Bizim fikrimizcə, Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlərdən Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin 31 dekabr 2020-ci il tarixə bitən il üzrə maliyyə vəziyyətini, onun maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyası tərəfindən 25 dekabr 2018-ci il tarixli Q-13 nömrəli Qərarı ilə təsdiqlənmiş “İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun aparılması qaydaları”na uyğun olaraq ədalətli şəkildə eks etdirir.

### **Digər Hüquqi və Tənzimləyici tələblərə dair məlumatlar**

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq əlavə olaraq təsdiq edirik ki,

1. Biz audit üçün lazım olan bütün məlumatları və izahatları əldə etmişik (almışıq).
2. Müvafiq hesablar üzrə çıxarışlar Cəmiyyət tərəfindən təsdiq olunmuşdur.
3. Mal-material qalığının sayılması Cəmiyyət tərəfindən qəbul edilmiş prinsiplər əsasında həyata keçirilmişdir.
4. Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları ilə əlaqədar Rəhbərliyin Konsolidə Edilmiş Hesabatındakı məlumatlar Cəmiyyətin mühasibat uçotunun məlumatları ilə eynidir.

**“Azəri-Audit Auditor”**

**fimasının direktor-auditoru**



**Fuad Namazəliyev**

Bakı, Azərbaycan Respublikası  
12 iyul 2021-ci il



“İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları”na

1 nömrəli əlavə

**MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT**

31 dekabr 2020-ci il tarixə

FORMA № 1

VÖEN \_\_\_\_\_ 1700121811 \_\_\_\_\_

Müəssisə, təşkilat Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Sahə (fəaliyyət növü) \_\_\_\_\_ Xidmət \_\_\_\_\_

Mülkiyyətin növü \_\_\_\_\_ Dövlət \_\_\_\_\_

Ünvan \_\_\_\_\_ Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, 5-ci mərtəbə \_\_\_\_\_

Bölmə/maddə	Bölmə/Maddələrin adı	Uçot siyasət və izahlı qeydlərin №-si	Hesabat dövrü üzrə		Əvvəlki dövr üzrə	
1	2	3	4	5	6	7
<b>AKTİVLƏR</b>						
<b>1 Qısamüddətli aktivlər</b>						
10	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri					
11	Qısamüddətli debitor borcları		244 278		111 507	
12	Ehtiyatlar		26 742 691		5 973 830	
13	Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri					
14	Sair qısamüddətli aktivlər		3 500 350		9 795 218	
<b>Cəmi qısamüddətli aktivlər</b>			30 487 319		15 880 555	
<b>2 Uzunmüddətli aktivlər</b>						
20	Uzunmüddətli debitor borcları					
21	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar					
22	Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri					
23	Torpaq, tikili və avadanlıqlar və digər uzunmüddətli aktivlər		3 413 860 640		3 085 609 350	
24	Qeyri-maddi aktivlər		1 095 651		898 474	
25	Sair uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivləri					
26	Təxirə salınmış vergi aktivləri					
27	Sair uzunmüddətli aktivlər					
<b>Cəmi uzunmüddətli aktivlər</b>			3 414 956 291		3 086 507 824	
<b>CƏMİ AKTİVLƏR</b>						
			3 445 443 610		3 102 388 379	

1	2	3	4	5	6	7
<b>ÖHDƏLİKLƏR</b>						
<b>3 Qısamüddətli öhdəliklər</b>						
30	Qısamüddətli kreditor borçları		6 073 356		5 959	
31	Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər					
32	Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
33	Sair qısamüddətli öhdəliklər		3 460 051		9 795 218	
<b>Cəmi qısamüddətli öhdəliklər</b>						
<b>4 Uzunmüddətli öhdəliklər</b>						
40	Uzunmüddətli kreditor borçları					
41	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər					
42	Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
43	Sair uzunmüddətli öhdəliklər					
<b>Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər</b>						
<b>Cəmi öhdəliklər</b>						
<b>5 Xalis Aktivlər (Kapital)</b>						
50	Ödənilmiş nizamnamə (nominal) kapitalı					
51	Emissiya gəliri					
52	Geri alınmış kapital (səhmlər)					
53	Kapital ehtiyatları		3 441 739 281		3 092 481 654	
54	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilmemiş zərər)		-5 829 078		105 548	
<b>Cəmi xalis aktivlər (kapital)</b>						
<b>Cəmi xalis aktivlər (kapital) və öhdəliklər</b>						
			3 435 910 203		3 092 587 202	
			3 445 443 610		3 102 388 379	



" \_\_\_\_ " 20 \_\_\_\_ il

Rəhbər  
Baş mühasib

“İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq  
Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması  
qaydaları”na

2

nömrəli əlavə

MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNİN NƏTİCƏLƏRİ HAQQINDA HESABAT  
(xərclərin xüsusiyyəti üzrə)

31 dekabr 2020-ci il tarixə

FORMA № 2

|VÖEN

1700121811

Müəssisə, təşkilat \_\_\_\_\_ Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti\_\_\_\_\_

Sahə \_\_\_\_\_ Xidmət \_\_\_\_\_

Mülkiyyətin növü \_\_\_\_\_ Dövlət \_\_\_\_\_

Ünvan \_\_\_\_\_ Bakı şəhəri, Ü. Hacıbəyli 80, Hökümət evi, 5-ci mərtəbə \_\_\_\_\_

Ölçü vahidi: manat      manat

Bölmə/ maddə	Bölmə/Maddələrin adı	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin Nösi	Hesabat dövrü üzrə		Əvvəlki dövr üzrə				
			1	2	3	4	5	6	7
1	Gəlirlər								
	Vergi və məcburi ödənişlərdən daxil olmalar üzrə qeyri-birja gəlirləri	.							
	Qeyri-birja əməliyyatlarından gəlir		571 014 594			697 430 367			
	Birja əməliyyatlarından gəlir		4 008 185			4 134 248			
	Sair əməliyyat gəlirləri		300 339 160			458 492 216			
	Cəmi gəlirlər			875 361 939			1 160 056 831		

1	2	3	4	5	6	7
2	Xərclər					
	Bitməmiş istehsalat və hazır məhsul ehtiyatlarındakı azalmalar (artımlar)					
	Sərf edilmiş materialların dəyəri		77 976 493		59 627 449	
	Əmək haqqı, əmək haqqına görə ayırmalar və işçilərlə bağlı digər xərclər		121 964 790		97 182 361	
	Amortizasiya xərcləri		189 431 031		176 169 953	
	Maliyyə yardımçıları və sair transfer ödənişləri üzrə xərclər					
	Sair əməliyyat xərcləri		133 027 672		500 966 826	
	xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər <sup>1</sup>					
<b>O cümlədən</b>						
	xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər istisna olmaqla sair əməliyyat xərcləri					
	Maliyyə xərcləri					
	<b>Cəmi Xərclər</b>			522 399 986		833 946 589
3	<b>Mənfəət (zərər)</b>			352 961 953		326 110 242
	Ümumi mənfəət (zərər)			352 961 953		326 110 242
	Asılı müəssisələrin mənfəətində (zərərində) pay					
	<b>Mənfəət (zərər)</b>			352 961 953		326 110 242
	o cümlədən sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə edilən mənfəət (zərər)					
	<b>Mənfəət vergisi</b>					
	<b>Xalis mənfəət (zərər)</b>			352 961 953		326 110 242



"İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları"na 3 nömrəli əlavə

## XALIS AKTİVLƏR/KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2020-ci il tarixə

FORMA № 3

VÖEN

1700121811

Müəssisə,təşkilat \_\_\_\_\_ Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti \_\_\_\_\_

Sahə (faaliyyət növü) \_\_\_\_\_ Xidmət \_\_\_\_\_

Mülkiyyətin növü \_\_\_\_\_ Dövlət \_\_\_\_\_

Ünvan \_\_\_\_\_ Bakı şəhəri, Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, 5-ci mərtəbə \_\_\_\_\_

Ölçü vahidi: manat

Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin Nösi	Ödənilmiş nizamnamə (nominal) kapital	Emissiya gəliri	Geri alınmış kapital (səhmlər)	Yenidən qiy-mətləndirilən üzrə ehtiyat	Məzənnə fərqləri üzrə ehtiyat	Qanunvericilik üzrə ehtiyat	Nizam-namə üzrə ehtiyat	Digər ehtiyatlar	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Cəmi	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə olan qalıq									3 092 481 657		3 092 481 657



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr											
Hesabat dövrü üzrə mənfaət (zərər)									352 961 953		352 961 953
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) cəmi dəyişikliklər											
Hesabat dövrünün sonuna olan qalıq									3 445 443 610		3 445 443 610



"\_\_" \_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ il

Rahib

Bəsməliyəsi

“İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları”na  
4 nömrəli əlavə

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT  
(birbaşa metod)

31 dekabr 2020-ci il tarixə

FORMA № 4

VÖEN \_\_\_\_\_ 1700121811 \_\_\_\_\_

Müəssisə, təşkilat \_\_\_\_\_ Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC \_\_\_\_\_

Sahə (fəaliyyət növü) \_\_\_\_\_ Xidmət \_\_\_\_\_

Mülkiyyətin növü \_\_\_\_\_ Dövlət \_\_\_\_\_

Ünvan \_\_\_\_\_ Bakı Ü. Hacıbəyli 80, Hökümət evi, 5-ci mərtəbə \_\_\_\_\_

Ölçü vahidi: manat

1	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin Nösi	Hesabat dövrü üzrə	Əvvəlki dövr üzrə
2	3	4	
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Pul daxilolmaları:			
Vergilər, rüsumlar və cərimələr nəticəsində yaranan pul vəsaiti daxilolmaları			
Mal və xidmətlərin qiymətləri üzrə yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları			
Qrantlar və ya transferlər və bütçə təşkilatı tərəfindən həyata keçirilən digər vəsaitlər və bütçə ayırmaları nəticəsində yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları		574 627 436	707 237 440
Royalti, haqlar, komisyon yiğimləri və digər gəlirlərdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolması		3 848 441	4 134 248
<b>CƏMİ DAXİLOLMALAR</b>		<b>578 475 877</b>	<b>711 371 688</b>
Pul xaric olmaları:			

1	2	3	4
Fəaliyyətin maliyyələşdirilməsi üçün büdcə təşkilatının digər təsərrüfat subyektlərinə pul vəsaitlərinin ödənilməsi (kreditlər istisna olmaqla)			
Mallara və xidmətlərə görə təchizatçılara pul vəsaitlərinin ödənişləri		234 468 896	561 669 698
İşçilərə və onların adından pul vəsaitlərinin ödənişləri		121 967 145	97 181 130
Sığorta şirkətinin sığorta mükafatları və ya iddialar, annuitetlər və digər müavinət siyasetləri üzrə pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Əməliyyat fəaliyyəti ilə əlaqədar olan müvafiq vergilərin, tədiyələrin ödənilməsi ilə bağlı pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Məhkəmə prosesləri ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Büdcəyə qaytarılan vəsait		1 167 527	478 057
<b>CƏMİ XARİCOLMALAR</b>		357 603 568	659 328 885
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti			
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti	.		
<b>Pul daxilolmaları:</b>			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər uzunmüddətli aktivlərin satılmasından əldə olunan pul vəsaitləri			

1	2	3	4
Digər təsərrüfat subyektlərinin pay və ya borc alətlərinin və birgə təşkilatlarda iştirak paylarının satılmasından yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kimi nəzərə alınan və dilinq və ya ticarət məqsədləri ucun saxlanılan alətlər üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları istisna olmaqla)			
Digər tərəflərə təqdim edilmiş avansların və kreditlərin qaytarılmasından pul vəsaitlərinin daxilolmaları (maliyyə institutlarının avans və kreditləri istisna olmaqla)			
Müqavilələrin dilinq və ya ticarət məqsədləri üçün saxlanıldığı və daxilolmaların maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyət kimi təsnifləşdirildiyi hallar istisna olmaqla, fyucers, forvard, opsiyon və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları			
<b>CƏMİ DAXİLOLMALAR</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
Pul xaricəlmaları:			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər uzunmüddətli aktivlərin əldə edilməsi məqsədilə pul vəsaitlərinin ödənişləri. Bu ödənişlər təsərrüfat subyekti tərəfindən öz gücünə inşa edilmiş torpaq, tikili və avadanlıqlar, habelə layihələr üzrə kapitallaşdırılan xərclərə aid ödənişləri daxil edir	:	220 872 309	52 042 803

1	2	3	4
Digər təsərrufat subyektlərinin pay və ya borc alətlərinin və birgə təşkilatlarda iştirak paylarının əldə edilməsi üçün odənilən pul vəsaitlərinin xaricəlmaları (pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kimi nəzərə alınan və dilinq və ya ticarət məqsədləri ucun saxlanılan alətlər üzrə pul vəsaitlərinin xaricəlmaları istisna olmaqla)			
Digər tərəflərə təqdim edilən avanslar və borc vəsaitləri (dövlət maliyyə qurumlarına təqdim edilən avanslar və borc vəsaitləri istisna olmaqla)			
Xarici valyutada qiymətli kağızların alınması			
Müqavilələrin dilinq və ya ticarət məqsədləri üçün saxlanıldığı və ödənişlərin maliyyələşdirmə fəaliyyəti kimi təsnifləşdirildiyi hallar istisna olmaqla, fyuçers, forvard, opson və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin ödənişləri			
<b>CƏMİ XARİCOLMALAR</b>		220872309	52042803
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti			
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
İstiqrazların, borc sənədlərinin, veksellərin, istiqraz vərəqələrinin, girov (ipoteka) kağızlarının və digər qısamüddətli və uzunmüddətli istiqrazların buraxılmasından pul vəsaitlərinin daxilolmaları	:		
Borc şəklində alınmış məbləğlərə görə daxilolmalar			
<b>CƏMİ DAXİLOLMALAR</b>		0	0
Pul xaricəlmaları			

1	2	3	4
Hökumətə və ya onun adından müvafiq səlahiyyətləri həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına verilən dividendlər, bölüşdürmələrə görə pul vəsaitlərinin xaricəlmaları			
Maliyyə icarəsi üzrə yerinə yetirilməmiş öhdəliyin qalıq məbləğinin azaldılması üçün icarəyə götürən tərəfindən pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Borc şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricəlmaları			
<b>CƏMİ XARİCOLMALAR</b>	0	0	
<b>Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti</b>			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin xalis artması (azalması)			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə ilin əvvəlinə olan qalıq			
<b>Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə ilin sonuna olan qalıq</b>			



Baş müraciətib

" " 20 il

**Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin  
2020-ci il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları**

**1. Maliyyə hesabatlarının əsasları.** Təqdim edilən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və onun tabeli təşkilatları üçün Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-13 nömrəli 25 dekabr 2018-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İctimai sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları"na uyğun hazırlanıb.

**2. Cəmiyyətin fəaliyyət istiqamətləri haqqında ümumi məlumat.** Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti "Meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 23 fevral tarixli 372 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Agentliyinin əsasında yaradılmışdır. Cəmiyyətin bütün səhmleri dövlətə məxsusdur.

**2.1. Cəmiyyətin məqsəd və funksiyaları.** Cəmiyyətin əsas məqsədi meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində dövlət xidmətləri göstərmək, torpaqların su təminatını həyata keçirmək, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarını təşkil etmək, bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işləri yerinə yetirməkdən ibarətdir.

Cəmiyyətin əsas vəzifəsi səlahiyyətləri daxilində su istehlakçılarını su ilə təmin etmək, yerüstü su obyektlərinin istifadəsini, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarını, mühafizəsini və suvarılan torpaqların meliorativ vəziyyəti üzərində nəzarəti həyata keçirmək, su obyektlərindən götürülen suları müəyyən olunmuş qaydada bölüşdürmək və onlardan istifadəyə nəzarət edilməsini təmin etmək, torpaqların meliorativ vəziyyətini yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə dövlət meliorasiya xidmətini inkişaf etdirmək, meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində regional proqramların həyata keçirilməsini təmin etmək, meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsinin sosial-iqtisadi inkişafının əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmək və bu istiqamətlərə dair proqnoz və layihələrin, standart, norma və qaydaların hazırlanmasında iştirak etmək, meliorasiya və su təsərrüfatının istehsal bazasını gücləndirmək, ondan səmərəli və məqsədyönlü istifadə olunmasını təmin etmək və tabeliyində olan təşkilatları maddi-texniki ehtiyatlarla təchiz etmək, dövlət büdcəsindən, xidmətlər və digər mənbələrdən daxil olan vəsaitlər hesabına görülən əsaslı tikintinin sıfarişçisi, podratçısı, istismar tədbirlərinin icraçısı kimi çıxış etmək, Sudan İstifadəedənlər Birliklərinin fəaliyyətinə nəzarəti qanunvericiliyə uyğun olaraq öz səlahiyyətləri daxilində həyata keçirmək, su təchizatına yönəldilən xərclərin qismən ödənilməsini təmin etmək məqsədi ilə mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq, sudan pullu istifadəni təmin etmək, yerüstü su obyektlərinin istifadəsi, mühafizəsi və suların zərərli təsirinin qarşısının alınması üzrə təklifləri və yerüstü su obyektlərinin monitoring məlumatlarını aidiyyəti dövlət orqanlarına təqdim etmək, səlahiyyətləri daxilində müvafiq beynəlxalq öhdəliklərin həyata keçirilməsini təmin etmək, Azərbaycan Respublikasının su qanunvericiliyinə uyğun olaraq su münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində ortaya çıxan məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etmək, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və su təsərrüfatı obyektlərinin istismarı zamanı, eləcə də yeni tikiləcək belə obyektlərin layihələrində təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsini təmin etmək, suların zərərli təsirinin qarşısının alınması və nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər işləyib həyata keçirmək, sahilqoruyucu obyektlərin istismarını təşkil etmək, su obyektlərinin su mühafizə zonalarını və sahil mühafizə zolaqlarının ölçülərini, sərhədlərini və istifadəsini müvafiq dövlət orqanları ilə razılışdırmaqla müəyyən etmək və təsdiq olunması üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etmək, meliorasiya və su təsərrüfatı obyektləri boyunca qoruyucu meşə zolaqlarının salınmasını, onların saxlanılmasını və qorunmasını təmin etmək, müasir elm, texnika və mütərəqqi texnologiyalar əsasında sahənin elmi və sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək, hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən sudan istifadə qaydalarına və normalarına əməl olunmasına

səlahiyyətləri daxilində nəzarət etmək, bu normaları və qaydaları pozanlara qarşı qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş müvafiq tədbirlər görmək, qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri yerinə yetirməkdən ibarətdir.

Cəmiyyət yuxarıda göstərilən məqsəd və funksiyaları tabeliyində olan idarə, müəssisə və təşkilatlar vasitəsilə həyata keçirir. Cəmiyyətin strukturuna daxil olan və büdcədən maliyyələşən təşkilatların siyahısı aşağıda göstərilmişdir.

#### Suvarma sistemləri idarəsi üzrə - 49 təşkilat

S/S	İdarənin adı	S/S	İdarənin adı	S/S	İdarənin adı
1	Ağcabədi SSI	18	Yevlax SSI	35	Tovuz SSI
2	Ağdaş SSI	19	Zərdab SSI	36	Ucar SSI
3	Ağsu SSI	20	Zaqatala SSI	37	Füzuli SSI
4	Abşeron SSI	21	Zəngilan SSI	38	Göygöl SSI
5	Ağstafa SSI	22	Kəlbəcər SSI	39	Xızı SSI
6	Astara SSI	23	Kürdəmir SSI	40	Xaçmaz SSI
7	Berdə SSI	24	Göyçay SSI	41	Şəmkir SSI
8	Beyləqan SSI	25	Goranboy SSI	42	Şamaxı SSI
9	Balakən SSI	26	Laçın SSI	43	Şəki SSI
10	Biləsuvar SSI	27	Neftçala SSI	44	Cəbrayıl SSI
11	Qazax SSI	28	Oğuz SSI	45	Cəlilabad SSI
12	Qusar SSI	29	Samux SSI	46	İmişli SSI
13	Qax SSI	30	Saatlı SSI	47	İsmayıllı SSI
14	Qəbələ SSI	31	Salyan SSI	48	Hacıqabul SSI
15	Qubadlı SSI	32	Sabirabad SSI	49	Xocavənd SSI
16	Quba SSI	33	Siyəzən SSI		
17	Şabran SSI	34	Tərtər SSI		

#### Subartezian quyularının istismarı idarəsi – 8 təşkilat

1	Ağcabədi SQII	4	Goranboy SQII	7	Şəki SQII
2	Berdə SQII	5	Tərtər SQII	8	Şəmkir SQII
3	Beyləqan SQII	6	Tovuz SQII		

#### Qış otlqlarının su təminatı sistemlərinin istismarı idarəsi – 6 təşkilat

1	Acı Nohur QOSTSII	4	Şirvan QOSTSII
2	Bozdağ QOSTSII	5	Qobustan QOSTSII
3	Pirsaat QOSTSIII	6	Ceyrançöl QOSTSII

#### Hidroqovşaglarının istismarı idarəsi – 5 təşkilat

1	Ağstafaçay HQII	3	Mil Muğan HQII	5	Tərtərcay HQII
2	Bəhrəmtəpə HQII	4	Yuxarı Xanbulançay HQII		

#### Mexaniki Suvarma Sistemləri idarəsi – 4 təşkilat

1	Ağdam MSİ	3	Pirəzə MSİ
2	Sabirabad MSİ	4	Mollakənd MSİ

#### Kanal İstismar İdarəsi – 4 təşkilat

1	Yuxarı Qarabağ KII	3	Cənubi Muğan KII
2	Yuxarı Şirvan KII	4	Samur Abşeron KII

### Kollektor İstismar İdarəsi – 5 təşkilat

1	Baş Mil Muğan Kİİ	3	Baş Şirvan Kİİ	5
2	Mərkəzi Muğan Kİİ	4	Aşağı Muğan MSİİ	

Mil Qarabağ və  
AŞKİİ

### Su anbarı İstismarı İdarəsi – 3 təşkilat

1	Şəki-Əyriçay SAİİ	2	Viləşçay SAİİ	3
---	-------------------	---	---------------	---

Şəmkirçay SAİİ

### Meşə Meliorasiya İdarəsi – 3 təşkilat

1	Şirvan MMİ	2	Mil-Muğan MMİ	3
---	------------	---	---------------	---

Qarabağ MMİ

### Meliorasiya İdarəsi – 4 təşkilat

1	Ağcabədi Mİ	3	Sabirabad Mİ
2	Beyləqan Mİ	4	Ucar Mİ

Kür-Araz çaylarında bəndlərin istismarı idarəsi – 1 təşkilat

Hidrogeoloji meliorativ xidmət idarəsi – 1 təşkilat

MİOQ və Suların istifadəsinə Mühafizəsinə Nəzarət idarəsi – 1 təşkilat

Texnoloji İstehsalat və Komplektləşdirmə idarəsi – 1 təşkilat

TOM və İOBM – 1 təşkilat

Cəmiyyətin aparatı – 1

### 2.2. Cəmiyyətin hüquqi ünvanı. Səhmdar Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Azərbaycan

Respublikası, Bakı şəhəri, Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, AZ 1000.

### 2.3. Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı və əmlakı. Cəmiyyətin bütün səhmləri dövlətə

məxsusdur. Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı **728 428 260** manat olmaqla, onun səhmlərinin nominal dəyərindən təşkil olunur və nominal dəyəri **20** manat olan **36 421 413** ədəd adı səhmlərdən ibarətdir. Cəmiyyətin əmlakı aşağıda göstərilən mənbələr hesabına təşkil olunur:

Nizamnamə kapitalına daxil olan əmlak;

Səhmdarın vəsaiti hesabına;

Təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsindən daxil olan gəlirlər;

Qanunvericilikdə qadağan olunmayan digər mənbələr.

Cəmiyyətin nizamnamə kapitalının artırılması və ya azaldılması Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

**2.4 İşçilər barədə məlumat.** Cəmiyyətin 2020-ci ildə bütçə fəaliyyəti üzrə işçilərinin sayı **21784** nəfər, orta aylıq əmək haqqı **381.6** manat təşkil etmişdir.

**3. Cəmiyyətin uçot siyasəti.** Səhmdar Cəmiyyətin təqdim edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları “İctimai sektor üçün Mühasibat uçotunun Beynəlxalq Standartları”na uyğun olaraq ilkin dəyər metoduna əsasən hazırlanmışdır.

**3.1 Ehtiyatlar.** Ehtiyatlar İctimai Sektor üçün 12 №-li BMUS-a əsasən maya dəyəri ilə xalis satış dəyəri arasında daha az olan dəyərdə tanınır. Mal-material ehtiyatlarının maya dəyəri “ilk mədaxil ilk məxaric” metodu ilə müəyyən edilir. Hazır məhsul və başa çatdırılmamış işlərin maya dəyərinə borc vəsaitləri üzrə xərclər istisna olmaqla, xammal, birbaşa işçi qüvvəsi, digər birbaşa xərclər və müvafiq istehsal xərcləri (normal iş həcmində əsasən) daxildir. Xalis satış dəyəri işin başa çatdırılma və satış xərcləri çıxılmaqla, fəaliyyətin adı gedişində təxmin edilən satış qiymətidir.

**3.2 Avans ödənişləri.** Avans ödənişi üzrə mal, iş və xidmətlərin bir il ərzində əldə edilməsi nəzərdə tutulduğda qısamüddətli, bir ildən uzun müddətə əldə edilməsi nəzərdə tutulduğda uzunmüddətli aktiv kimi təsnifləşdirilir. Əgər avans ödənişinin aid olduğu aktivlər, mallar yaxud xidmətlərin əldə edilməməsi gözlənilirsə, həmin avans ödənişi müvafiq şəkildə balansdan silinir və il üzrə mənfəət və zərərdə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat kimi tanınır.

**3.3 Gəlirlərin tanınması.** Cəmiyyətin gəlirləri dövlət bütçesindən, bütçədənkənar vəsaitlərdən, kreditlərdən, qrantlardan və istehsalatdan daxil olan, qanunvericilikdə qadağan olunmayan fəaliyyət növlərindən əldə edilən vəsaitlərdən ibarətdir. Dövlət bütçesindən maliyyələşmələr bütçəyə qaytarılan və avans ödənişləri çıxılmaqla qeyri-birja, mal, iş və xidmətlərin satışından daxil olmalar birja, sair mənbələrdən alınmış vəsaitlər və əvəzsiz alınmış aktivlər sair əməliyyat gəliri kimi tanınmışdır.

**3.4 İşçi heyəti ilə bağlı ödənişlər.** Əmək haqqı, mükafat, işçi heyəti üzrə digər-təqaüd, xəstəlik vərəqələri, müavinətlər, hesablanmış əmək haqqı fondundan məcburi dövlət sosial sıgorta haqları üzrə hesablama "Sosial sıgorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq 25 faiz (22 faiz işəgötürən, 3 faiz işçi), və "İşsizlikdən sıgorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən 1 faiz (0.5 faiz işəgötürən, 0.5 faiz işçinin hesabına) olmaqla hesablanır və yarandığı dövrde xərc kimi tanınır.

**3.5 Torpaq, tikili və avadanlıqlar.** Torpaq, tikili və avadanlıqların dəyəri İctimai Sektor üçün 17 №-li BMUS-a əsasən həmin obyektlə bağlı gələcək iqtisadi səmərənin və ya xidmət potensialının təşkilata daxil olması ehtimal edildikdə və ya obyektin qiyməti və ya ədalətli dəyəri etibarlı əsasla qiymətləndirilə bildikdə həmin obyekt ilkin dəyər konsepsiyasına uyğun qiymətləndirilir.

**3.6 Amortizasiya.** Torpaq, tikili və avadanlıqlar, bioloji aktivlər və qeyri-maddi aktivlərə amortizasiya Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-12 nömrəli 24 dekabr 2012-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiqlənmiş "Bütçə təşkilatları üçün Milli Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun illik maliyyə hesabatlarını tərtib edən təşkilatlarda əsas fondlara və qeyri-maddi aktivlərə tətbiq edilən amortizasiya normaları barədə" Təlimata əsasən istifadəyə verildiyi gündən etibarən, faydalı istismar müddətinə müvafiq olaraq düzgün metod tətbiq olunmaqla hesablanır. Təlimata əsasən anbarda saxlanılan əsas fondlara, kapitallaşdırılmış məsrəflərə, məhsuldar heyvanlara, tam amortizasiya olunmuş yararsız hala düşmüş əsas fondlara, istismarı müvəqqəti dayandırılmış əsas fondlara amortizasiya hesablanır. Digər əsas fondlara amortizasiya aşağıdakı kimi hesablanır.

• Binalar	1%-7%
• Qurğular	1%-12%
• Maşın və avadanlıqlar	3%-12%
• Nəqliyyat vasitələri	5%-12%
• Sair TTA	11%
• Bioloji aktivlər	1%-12%

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-19 nömrəli 23 sentyabr 2014-cü il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Təmir məsrəflərinin mühasibat uçotunda əks etdirilməsinə dair" Qaydalara əsasən, əsas fondlar üzrə cari təmir məsrəfləri və istismar xərcləri çekildiyi hesabat dövründə xərc kimi tanınır. Əsaslı təmir məsrəfləri müvafiq Qaydalara əsasən kapitallaşdırılıb, hər bir əsas fondun qalıq dəyərinə əlavə edilməklə aparılır.

**3.7 Debitor borcları.** Debitor borcları hesablama metoduna əsasən mal, iş və xidmətlərin satılması zamanı yaranır və yarandığı anda gəlir kimi tanınır.

**3.8 Kreditor borcları.** Kreditor borcları qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirilməsi zamanı yaranır və yarandığı anda xərc kimi tanınır.

#### **4. 2020-ci ilin konsolidə edilmiş xərclər smetasının icrası.**

2020-ci ildə Cəmiyyətə dövlət bütçesindən və bütçədənkənar mənbələrdən **578 475 877** manat pul vəsaiti, o cümlədən istismar tədbirləri xərclər smetasına uyğun olaraq **413 490 606** manat, tikinti və bərpa işlərinə **161 136 830** manat, və bütçədənkənar xüsusi vəsaitlər üzrə **3 848 441** manat vəsait daxil olmuşdur. 2020-ci ildə istismar tədbirləri üzrə **412 792 971** manat pul vəsaiti xərclənmiş, **697 635** manat pul vəsaiti xərclənməmiş qalıq kimi bütçəyə silinmişdir. İl ərzində daxil olan bütçədənkənar vəsaitlərdən **3 378 549** manat istifadə edilmiş, **469 892** manat

xərclənməmiş vəsait isə qalıq kimi büdcəyə silinmişdir. Tikinti və bərpa işləri üzrə **161 136 830** manat vəsait xərclənmişdir. İstismar tədbirləri üzrə xərclər smetasının ayrı-ayrı xərc maddələri araşdırıldıqda müəyyən olunur ki, 222210-“Enerji xərcləri” maddəsi üzrə faktiki xərc kassa xərcindən **6 455 527** manat çox, 222130-“Sair torpaq, tikili və avadanlıqların cari təmir xərcləri” maddə üzrə **3 109 718** manat, 312130-“Qurğuların (tikintilərin) əsaslı təmiri” maddəsi üzrə isə **71 817** manat az yerinə yetirilmişdir. Digər maddələr üzrə isə artıq xərc edilməmişdir.

Təqdim olunan maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının 25 dekabr 2018-ci il tarixli Q-13 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “İctimai sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları”na uyğun tərtib edilmiş və konsolidə edilmişdir. Konsolidə edilmiş hesabata 97 bütçədən maliyyələşən təşkilatın maliyyə hesabatları daxil edilmişdir. Eyni zamanda əsaslı tikinti məqsədlərinə bütçədən və digər mənbələrdən ayrılmış vəsaitlər konsolidə edilərək ümumi balansda öz əksini tapmışdır.

### 5. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın bölmələr üzrə açıqlaması.

5.1. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31.12.2020	31.12.2019
--	------------	------------

Kassa	--	--
Xəzinə hesabı	--	--
Xüsusi vəsaitlər üzrə	--	--
<b>CƏMI :</b>	--	--

Səhmdar Cəmiyyətin bütçədən maliyyələşən təşkilat olduğunu nəzərə alaraq, il sonuna xərclənməmiş pul vəsaitləri bütçəyə silinmişdir. Odur ki, Cəmiyyətin il sonuna pul vəsaitlərinin qalığı qalmamışdır.

5.2 Qısamüddətli debitor borcları	31.12.2020	31.12.2019
Xidmətlərin göstərilməsi üzrə (SIB)	244 278	111 507
Digər qısamüddətli debitor borcları	--	--
<b>CƏMI :</b>	<b>244 278</b>	<b>115 507</b>

Cari ildə suvarma suyunun satışından yaranmış debitor borcları ötən ilə nisbətən **128 771** manat artaraq **244 278** manat təşkil etmişdir. Daxil olan pul vəsaiti gəlir kimi “Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat”da öz əksini tapmışdır.

5.3 Ehtiyatlar	31.12.2020	İl ərzində xərcə silenən	İl ərzində alış	31.12.2019
Yanacaq və sürtgü materialları	2 200 932	21 139 926	21 716 215	1 624 643
Ehtiyat hissələri (nəql.vas və nasos)	2 463 667	17 282 146	18 046 132	1 699 681
Tikinti materialları	929 477	16 659 276	16 936 705	652 048
Dəftərxana və təsərrüfat malları	127 479	706 510	645 254	188 735
Dərman və sarğı materialları	11 738	159 193	159 760	11 171
Digər ehtiyatlar	21 009 398	22 029 442	41 241 288	1 797 552
<b>CƏMI :</b>	<b>26 742 691</b>	<b>77 976 493</b>	<b>98 745 354</b>	<b>5 973 830</b>

Ehtiyatların qalığında ötən ilə nisbətən **20 768 861** manat artım olmuşdur ki, bu da Səhmdar Cəmiyyətin tabeli strukturu-Texnoloji İstehsalat və Komplektləşdirmə idarəsi tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada əvəzsiz paylanılmaq üçün alınmış uzunmüddətli aktivlərin (əsas fondların) uçotunun cari ildə “Satış məqsədilə saxlanılan digər aktivlər” hesabında aparılması ilə yaranmışdır.

<b>5.4 Sair qısamüddətli aktivin adı</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>
Təhtəlhesab məbləğlər	--	--
Ödənilmiş avans	3 500 350	9 795 218
<b>CƏMI :</b>	<b>3 500 350</b>	<b>9 795 218</b>

Sair qısamüddətli aktivlər bölməsində əməliyyat dövrü ərzində mal, iş və xidmətlər üçün qabaqcadan ödənilmiş avans məbləğlərinin uçotu öz əksini tapmışdır.

İl ərzində sair qısamüddətli aktivlər **6 294 868** manat azalaraq **3 500 350** manat təşkil etmişdir ki, bu da əsasən bağlanmış müqavilələr əsasında avans olaraq tikinti məqsədlərinə köçürülmüş vəsaitlərdir.

<b>5.5 Torpaq, tikili və avadanlıqlar</b>	<b>Binalar və qurğular</b>	<b>Məşin və Avadanlıqlar</b>	<b>İnventar və alətlər</b>	<b>Nəqliyyat vasitələri</b>	<b>Digər</b>	<b>Cəmi</b>
<b>Torpaq, tikili və avadanlıqların məbləği</b>						
31 dekabr 2019-cu il	4 037 117 792	256 979 704	2 973 654	96 542 381	5 142 998	4 398 756 529
Daxilolma	324 833 421	32 488 783	478 520	8 306 842		366 107 566
O cümlədən						
Podratçılardan	282 117 326	22 052 558				304 169 884
Kapitallaşma hesabına	38 300 438	1 412 386	--	127 000		39 839 825
Silinmə	(2 144 117)	(1 066 843)	(66 707)	(551 791)		(3 829 458)
Əvəzsiz verilmə	(768 064)	(4 620 734)	(7 832)	(4 052 951)		(9 449 581)
Yerdəyişmə	(1 128 864)	3 476 981	(1 865)	2 796 746	(5 142 998)	--
31 dekabr 2020-ci il	4 357 910 168	287 257 891	3 375 770	103 041 227	--	4 751 585 056
<b>Yığılmış amortizasiya məbləği</b>						
31 dekabr 2019-cu il	1 106 025 194	137 759 866	2 067 603	62 681 506	4 836 208	1 313 370 377
İl ərzində amort hesablanması	162 036 004	16 367 019	103 875	10 924 132		189 431 030
Silinən aktivə aid	(2 141 646)	(737 378)	(66 707)	(545 068)		(3 490 799)
Əvəzsiz verilənə aid	(19 645)	(35 794)	(495)	(197 657)		(253 591)
Yerdəyişmə	(1 079 109)	3 405 186	(698)	2 510 829	(4 836 208)	--
31 dekabr 2020-ci il	1 264 820 798	156 758 899	2 103 578	75 373 742	--	1 499 057 017
<b>Xalis balans dəyəri</b>						
31 dekabr 2019-cu il	2 931 092 598	119 219 838	906 051	33 860 875	306 790	3 085 386 152
31 dekabr 2020-ci il	3 093 089 370	130 498 992	1 272 192	27 667 485	--	3 252 528 039

<b>5.6. Məsrəflərin kapitallaşdırılması</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>Dövrün xərci kimi silinən</b>	<b>TTA kimi qəbul olunan</b>	<b>İl ərzində kapitallaşdırılan</b>	<b>31.12.2019</b>
Torpaq Tikili Avadanlıq ilə bağlı məsrəflərin kapitallaşdırılması (233 №-li hesab üzrə)	161 195 085	--	39 839 825	200 976 655	58 255
Əsas vəsaitin anbar qalığı (233-2 nömrəli hesab üzrə)	2 708	--	20 688 117	20 652 558	38 267

Cəmi :	161 197 793	--	60 527 942	221 629 213	96 522
--------	-------------	----	------------	-------------	--------

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin 23 sentyabr 2014-cü il tarixli Q-19 sayılı "Təmir məsrəflərinin mühasibat uçotunda eks etdirilməsinə dair Qaydalar" a əsasən əsas fondların əsaslı təmirinə çəkilən xərclər bütövlükdə, əsas fondların balans (qalıq dəyərinə) dəyərinə artırılır. Səhmdar Cəmiyyət üzrə il ərzində **200 976 655** manat, o cümlədən **161 136 830** manat dəyərində investisiya vəsaiti hesabına kapitallaşma aparılmışdır. Kapitallaşdırılan məbləğin **39 839 825** manatı cari ildə əsas fondların qalıq dəyərinə artırılmışdır. Qaydalara əsasən kapitallaşma yalnız istismarda olan əsas fondlara tətbiq edilmişdir.

5.7. Bioloji aktivlər	Bitkilər	Heyvanlar	Cəmi
<b>Bioloji aktivlərin dəyəri</b>			
<b>31 dekabr 2019-cu il</b>	<b>71 152</b>	<b>111 653</b>	<b>182 805</b>
Daxilolma		28 152	<b>28 152</b>
Silinmə		6 424	<b>6 424</b>
Əvəzsiz verılma			
Yerdəyişmə			
<b>31 dekabr 2020-ci il</b>	<b>71 152</b>	<b>133 381</b>	<b>204 533</b>
<b>Yığılmış amortizasiya məbləği</b>			
<b>31 dekabr 2019-cu il</b>	<b>56 126</b>	<b>0</b>	<b>56 126</b>
<b>İl ərzində amortizasiya hesablanması</b>	<b>1 050</b>	<b>12 549</b>	<b>13 599</b>
Silinən aktivə aid			
Əvəzsiz verilənə aid			
Yerdəyişmə			
<b>31 dekabr 2020-ci il</b>	<b>57 176</b>	<b>12 549</b>	<b>69 725</b>
<b>Xalis balans dəyəri</b>			
<b>31 dekabr 2019-cu il</b>	<b>15 026</b>	<b>111 653</b>	<b>126 679</b>
<b>31 dekabr 2020-ci il</b>	<b>13 976</b>	<b>120 832</b>	<b>134 808</b>

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-12 nömrəli 24 dekabr 2012-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Büdcə təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun illik maliyyə hesabatlarını tərtib edən təşkilatlarda əsas fondlara və qeyri-maddi aktivlərə tətbiq edilən amortizasiya normaları barədə" Təlimata əsasən bioloji aktivlər "Bitkilər" və "Heyvanlar" sinfinə bölünməklə Təlimatda qeyd edilən amortizasiya normaları tətbiq olunmaqla uçotu aparılmışdır. Təlimatın tələblərinə əsasən istismar vaxtı çatmayan çoxillik əkmələrə və məhsuldar heyvanlara amortizasiya normaları tətbiq olunmamışdır.

5.8. Qeyri-maddi aktivlər	Program təminatı	Cəmi
<b>QMA-nın məbləği</b>		
<b>31 dekabr 2019-cu il</b>	<b>45 000</b>	<b>45 000</b>
Daxilolma	301 877	<b>301 877</b>
O cümlədən		
<i>Kapitallaşma hesabına</i>	<i>100 200</i>	<b>100 200</b>

<b>31 dekabr 2020-ci il</b>	<b>346 877</b>	<b>346 877</b>
<b>Yığılmış amortizasiya məbləği</b>		
<b>31 dekabr 2019-cu il</b>	<b>9 000</b>	<b>9 000</b>
İl ərzində amort hesablanması	4 500	4 500
Silinən aktivə aid		
<b>31 dekabr 2020-ci il</b>	<b>13 500</b>	<b>13 500</b>
<b>Xalis balans dəyəri</b>		
<b>31 dekabr 2019-cu il</b>	<b>36 000</b>	<b>36 000</b>
<b>31 dekabr 2020-ci il</b>	<b>333 377</b>	<b>333 377</b>

İctimai Sektor üçün 31 №-li MUBS-a əsasən qeyri-maddi aktiv hər hansı yığılmış amortizasiya və hər hansı yığılmış qiymətdən düşmə zərərləri çıxılmaqla özünün ilkin dəyəri ilə uçota alınır.

Qeyri-maddi aktivin uçotu onun faydalı istifadə müddətinə əsaslanır. Faydalı istifadə müddəti məhdud olan qeyri-maddi aktiv amortizasiya edilir, faydalı istifadə müddəti qeyri-müəyyən olan qeyri-maddi aktivlər isə amortizasiya olunmur.

Məhdud istismar müddəti qeyri-maddi aktivin amortizasiya məbləği müntəzəm əsasda onun faydalı istifadə müddəti üzrə paylaşıdırılır.

5.6. Məsrəflərin kapitallaşdırılması	31.12.2020	Dövrün xərci kimi silinən	QMA kimi qəbul olunan	İl ərzində kapitallaşdırılan	31.12.2019
QMA üzrə məsrəflərin kapitallaşdırılması (243 №-li hesab üzrə)	762 274	--	100 200		862 474
<b>Cəmi :</b>	<b>762 274</b>	<b>--</b>	<b>100 200</b>	<b>--</b>	<b>862 474</b>

Təlimata əsasən qeyri-maddi aktivlərin strukturu qeyri-maddi aktivlər və qeyri-maddi aktivlər üzrə kapitallaşdırılmış məsrəflər sinfi olaraq qruplaşdırılmışdır. Məhdud istifadə müddəti qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya norması həmin qeyri-maddi aktivin dəyərinin onun istismar müddətinə bölməklə, qeyri-maddi aktivlər üzrə kapitallaşdırılmış məsrəflər isə aktivin qalıq (balans) dəyərinə əlavə edilməklə uçotu aparılır.

5.9 Qısamüddətli kreditor borcları	31.12.2020	31.12.2019
Elektrik enerjisi	6 067 785	--
İşçi heyətinə qısamüddətli kreditor borcları	1 567	3 922
Digər qısamüddətli kreditor borcları	1 554	1 968
Məcburi dövlət sosial siğorta ödənişləri	2 450	69
<b>Cəmi</b>	<b>6 073 356</b>	<b>5 959</b>

Qısamüddətli kreditor borcları bölməsində Səhmdar Cəmiyyətin 12 ay ərzində malsatan və podratçılarla, habelə əməyin ödənişi üzrə, vergi və digər məcburi dövlət sosial siğorta ödənişləri barədə ümumiləşdirilmiş məlumatlarının uçotu aparılır. Cari ildə kreditor borclarında **6 067 397 manat** artım olmuşdur ki, bu da əsasən istehlak edilən enerjiyə görə kreditor borclarının hesabına yaranmışdır.

5.10 Sair qısamüddətli öhdəliklər	31.12.2020	Gəlir kimi tanınmışdır	Büdcəyə qaytarılmışdır	Avans ödənilmişdir	Daxil olmuşdur	31.12.2019
Qısamüddətli məqsədli maliyyələşmələr və daxilolmalar	--	570 469 750	697 635	3 460 051	574 627 436	--

Cəmi	--	570 469 750	697 635	3 460 051	574 627 436	--
------	----	-------------	---------	-----------	-------------	----

"Qısamüddətli məqsədli maliyyələşmələr və daxilolmalar" hesabında Səhmdar Cəmiyyətə birja və qeyri-birja fəaliyyəti ilə bağlı dövlət bütçəsindən, bütçədən kənar fondlardan və digər bütçələrdən alınmış vəsaitlər üzrə gəlirlərin hərəkəti barədə ümumiləşdirilmiş məlumatlar əksini tapmışdır. Bu bölmədə dövlət bütçəsindən istismar tədbirlərinə və tikinti məqsədlərinə ayrılmış vəsaitlərin uçotu aparılır.

	31.12.2020	İl ərzində ödənilmiş avansdan daxilolma	İl ərzində ödənilmişdir	31.12.2019
<b>5.11 Gələcək hesabat dövrlərinin gəlirləri</b>	<b>3 460 051</b>	<b>9 795 218</b>	<b>3 460 051</b>	<b>9 795 218</b>
<b>Cəmi</b>	<b>3 460 051</b>	<b>9 795 218</b>	<b>3 460 051</b>	<b>9 795 218</b>

Gələcək hesabat dövrlərinin gəlirləri bölməsində, alınmış qısamüddətli avanslar üzrə daxil olmuş pul vəsaitləri və ödənilmiş qısamüddətli avanslar barədə məlumatlar əks etdirilir. İl ərzində **3 460 051** manatla ilin əvvəlinə nisbətən **6 335 167** manat azalma olmuşdur ki, bu da əsasən tikinti məqsədləri üçün icraçı şirkətlərə ödənilən avans ödənişləridir. İstismar tədbirləri üzrə **473 795** manat, tikinti məqsədləri üçün **2 986 256** manat avans ödənişi olaraq malsatan və podratçılara ödənilmişdir.

## 6. Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabatın bölmələr üzrə açıqlaması

	31.12.2020	Gəlir kimi tanınmışdır	Bütçəyə qaytarılmışdır	Avans ödənilmişdir	Daxil olmuşdur	31.12.2019
<b>6.1 Birja əməliyyatlarından gəlirlərin uçotu</b>	<b>--</b>	<b>4 008 185</b>	<b>574 835</b>	<b>40 299</b>	<b>4 008 185</b>	<b>--</b>
<b>Cəmi</b>	<b>--</b>	<b>4 008 185</b>	<b>574 835</b>	<b>40 299</b>	<b>4 008 185</b>	<b>--</b>

Daxil olan pul vəsaiti İctimai Sektor üçün 9 №-li Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı "Birja əməliyyatlarından gəlirlər" adlı Standarta əsasən xidmətlərin göstərilməsi və məhsulların satışı zamanı əldə edilən gəlirin uçotu zamanı tətbiq edilir. İl ərzində Cəmiyyətə suvarma suyu, qara və əlvan metal satışından **4 008 185** manat pul vəsaiti daxil olmuşdur ki, daxil olan pul vəsaiti hesablaşdırma metoduna əsasən gəlir kimi tanınmışdır.

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-13 nömrəli 25 dekabr 2018-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiqlənmiş "İctimai Sektor üçün Mühasibat uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması" Qaydalarına əsasən dövlət bütçəsindən, digər bütçələrdən və sair transferlərdən alınmış vəsaitlər qeyri-birja əməliyyatı, təşkilatın satış və xidmətlərin göstərilməsi üzrə gəlirləri birja əməliyyatı, təşkilatın əsas əməliyyat gəliri kimi təsnifləşdirilməyən və ya təşkilatın adı fəaliyyətində mütəmadi yaranmayan gəlirlər barədə məlumatlar əks etdirilir.

<b>6.2 Xərclər</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>
Əmək haqqı xərcləri	89 334 838	70 498 695
DSMF-ya ayırmalar	22 261 032	17 738 616
İşçilərin icbari sığortası	509 693	479 698
Digər mükafatlandırma məbləğləri	9 621 712	8 341 987
Təqaüd, müavinət və sosial ödənişlər	237 515	123 365
<b>Cəmi</b>	<b>121 964 790</b>	<b>97 182 361</b>

**6.3.** Cari ildə sərf edilmiş ehtiyatların dəyəri **18 349 044** manat artımla **77 976 493** manat təşkil etmişdir (QEYD: səh 5. Bölmə 5.3-Ehtiyatlar).

<b>6.4. Sair əməliyyat xərcləri</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>
Kommunal xərclər	137 951 357	127 807 868
Poçt, rabitə və internet	297 055	182 762
Ezamiyyət xərcləri	380 093	1 128 687
İcarə xərci	78 694	73 613
Təmir xərcləri	62 861 492	65 045 819
Nəqliyyat xidmətləri xərcləri	255 605	8 963 359
Meliorasiya obyektlərinin tikintisi xərcləri	--	348 250 167
Mətbəə xərcləri	51 507	41 169
Dəftərxana və təsərrüfat xərcləri	419 512	425 612
Sair xərclər	651 903	875 291
Mühafizə xərcləri	2 371 493	1 971 236
Abadlaşdırma xərcləri	178 959	199 965
Elmi-tədqiqat xidmətləri xərcləri	4 321 246	3 169 391
Bank xərcləri	404 778	296 252
İllik amortizasiya	189 431 031	176 169 953
Əvəzsiz verilən uzunmüddətli aktivlərin dəyəri	748 999	1 897 665
Əsas vəsaitlərin silgisi	31 472	265 419
<b>Cəmi</b>	<b>400 435 196</b>	<b>736 764 228</b>

"Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat" a əsasən Səhmdar Cəmiyyətin il ərzində mənfəəti **352 961 953** manat təşkil etmişdir ki, bu da əsasən yeni tikilmiş meliorasiya obyektlərinin istismara verilməsi ilə əlaqədardır.

#### **7. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın bölmələr üzrə açıqlaması**

Cəmiyyətə il ərzində dövlət büdcəsindən istismar tədbirləri üzrə **413 490 606** manat, tikinti məqsədləri üçün **161 136 830** manat olmaqla, ümumilikdə **574 627 436** manat vəsait ayrılmışdır. Suvarma suyunun satışından **3 848 441** manat pul vəsaiti daxil olmuşdur.

Daxil olan pul vəsaitlərindən **234 468 896** manat mallara və xidmətlərə görə təchizatçılara, **121 967 145** manat işçilərə və onların adından pul vəsaitlərinin ödənişləri olaraq ödənilmişdir.

İl sonunda xərclənməyən **1 167 527** manat, o cümlədən istismar tədbirləri üzrə **697 635**, suvarma suyunun satışı üzrə daxil olmalardan **469 892** manat pul vəsaiti xərclənməmiş olaraq büdcəyə silinmişdir.

İl ərzində Səhmdar Cəmiyyət üzrə torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər uzunmüddətli aktivlərin əldə edilməsi üçün **220 872 309** manat pul vəsaiti ödənilmişdir.

Baş mühasib

E. Tağızadə